

IZ NAŠIH ŽUPA

CRKVENI PJEVAČKI ZBOR SA ŠKRAPA U SPLITU

U novom, istočnom dijelu Splita, donedavno periferiji, u predjelu zvanom Skrape, prije dvadesetak godina nadbiskup Franić je osnovao novu župu Gospe Fatimske. Župu su privremeno »ugostile« u proširenoj i preuređenoj kapeli svoga samostana časne sestre dominikanke. Sestre su u novoj župi odmah preuzele dio katehizacije, sakristansku službu i brigu za liturgijsko pjevanje. Prvi župnik bio je don Ante Jurić najmlađi. Već od prvih dana života nove župe velika važnost se pridavala liturgijskom pjevanju u crkvi. Kroz ovih dvadesetak godina izmijenilo se više sestara orguljašica i voditeljica pjevanja: s. Jozefina Ostrogonać, s. Janja Njegovec, s. Zora Majstorović, s. Mira Cenzl, s. Imelda Cindrić (sadašnja časna majka) i s. Pavla Njegovec. Ovim sestrama su često pomagale i druge sestre, blo kao orguljašice bilo kao pjevačice u zboru (sada kao orguljaš pomaže mladić Filip Medić). Moglo bi se reći da gotovo od samog početka župe u njoj djeluju dva pjevačka zbora: mali dječji i veliki mješoviti. Mali dječji zbor, više orkestar (harmonike i flaute) nego zbor, dolazi do izražaja osobito za božićne blagdane i u kakvim drugim zgodama (konac školske godine, gostovanje za Caritas u Gospe od Pojišana ...). Veliki mješoviti pjevački zbor od početka je glavni, ima posve ispravnu »repertoarnu politiku« i teži za što kvalitetnijim tehničkim i umjetničkim izvođenjem.

U dvadesetogodišnjoj povijesti zbora kroz zbor je prošlo mnogo pjevača i pjevačica. U sadašnjem sastavu zbora ima ih nekoliko koji su od samog početka. Moglo bi se reći da je ovaj zbor bio, pod nekim vidom, rasadište pjevača za neke druge crkvene zborove u Splitu.

Ovaj zbor jest jedan od rijetkih (barem u Splitu) koji djeluje preko čitave godine, to znači i preko ljetnih praznika. Pjevaju svake nedjelje i blagdane, a u pojedinim zgodama i preko tjedna. Probe imaju dva puta tjedno, a ako im predstoji kakav važniji nastup onda i češće.

Osim u svojoj župskoj crkvi, u samom Splitu, zbor je pjevao u crkvi sv. Obitelji na misi i akademiji za pok. umjetnike, u sv. Frane na Obali na vjerskim tribinama dva puta, u sv. Dominika za proslavu 700. obljetnice dominikanaca, u bogosloviji na akademiji uz 100. obljetnicu rođenja Karla Adamića, na mnogim vjenčanjima u svojoj župi i po drugim crkvama, na misi i akademiji na Visokoj i u Gospe od Zdravlja, na mnogim sprovodima (na pr. na sprovodu majke skladatelja Lj. Stipišića); još su, u Splitu, pjevali na akademiji i misi posvete nove konkatedrale. — Tom prigodom je i njihov dječji zbor, s dječjim zborom iz crkve sv. Dominika, pjevao skladbe s kojima su se dobro »plasirali« na natjecanju Zlatne harfe. Izvan samoga Splita nastupali su u obližnjem Solinu za veliku proslavu 1976. god. i za 10. obljetnicu te proslave, te za više slavlja blagdanâ Male Gospe. Pjevali su u Zadru kod sestara benediktinki, u Šibeniku i šibenskom marijanskom svetištu u Vrpolju, u franjevačkoj crkvi u Makarskoj, u Kominu na Neretvi, u Korčuli dva puta (kod dominikanaca i u katedrali), u Zagvozdu na proslavi 350. obljetnice župe, u Trogiru kod dominikanaca, u mostarskoj katedrali, na Širokom Brijegu, na NEK-u u Mariji Bistrici, u zagrebačkoj katedrali i kod isusovaca u Palmotićevoju ...

Ovaj zbor se često pokazao vrlo spremnim da »uskoči« svojim pjevanjem u Splitu, kad god je trebalo, a sve to zahvaljujući njihovoj ponaosobnoj jednostav-

Župni zbor sa Škrapa u Splitu

nosti, gotovo obiteljskom raspoloženju koje među njima vlada, razumijevanju njihova župnika don Zdenka Bralića, splitskog dekana, i najviše voditeljicama zborâ, osobito s. Imeldi Cindrić i sadašnje s. Pavli Njegovec. Oni, kao zbor i pojedinci iz zbora, održavaju dobre prijateljske i suradničke veze s drugim zborovima, osobito s novim zborom iz obližnje konkatedralne župe sv. Petra. U raznim zgodama zborom je dirigirao i bio mu pri ruci — i oni njemu još više, dr. Petar Zdravko Blajić. Popis skladbi koje je ovaj zbor u svojem dvadesetogodišnjem djelovanju pjevao prilično je velik i raznolik, počevši od koralnih i jednoglasnih skladbi do onih četveroglasnih homofonog i polifonog stila, naših i stranih autora; pjevali su i pjevaju više misâ i skladbi na hrvatskom, latinskom, staroslavenskom i slovenskom jeziku. U svojoj župi su aktivni i redoviti, gotovo nezamjenjivi. Za sve njihove brojne nastupe, s obzirom na kvalitet izvođenja, najblaže što možemo reći je da »nisu nikad zatajili i nisu se nikad osramotili« — i mnogo više od toga.

S mnogo odricanja i ljubavi pjevača, uz razumijevanje župnika don Zdenka Bralića i sestara dominikanke, te uz veliku, ustrajnu i kvalificiranu zauzetost sadašnje voditeljice (dirigenta i orguljašice) č. s. Pavle Njegovec, zbor će, vjerujemo, nastaviti sa svojim plodnim djelovanjem na njihovo osobno zadovoljstvo i duhovnu korist, a isto tako na duhovnu korist i zadovoljstvo ljudi kojima, i pred kojima, budu »Gospodina slavili pjevajući«.

Petar Zdravko BLAJIĆ

GODIŠNJA SPOMEN MISA I KULTURNI PROGRAM ZA POKOJNE UMJETNIKE I KULTURNE DJELATNIKE

Ovogodišnji, treći po redu, spomen pokojnih umjetnika i kulturnih djelatnika organizirali su Nadbiskupsko vijeće za liturgiju, Katedralni dekanat, Samostan sv. Josipa i Župa sv. Obitelji u Splitu. Održan je u crkvi sv. Obitelji. Za obavijest o ovom događaju izradio je akademski kipar Kuzma Kovačić vrlo lijep plakat, a bila je tiskom objelodanjena i pozivnica-program.

U svečanom euharistijskom slavlju kojemu je predsjedao prof. fra Josip Soldo i održao prigodnu homiliju sudjelovalo je desetak svećenika u koncelebraciji i puna crkva Božjeg naroda. Pjevanje je predvodio mješoviti zbor prvostolne crkve u Splitu pod ravnanjem prof. dr. Ante Kusića, pratnja mo. s. Mirta Mačina. Mješoviti je zbor pjevao *Božićnu misu* I. Perana, a pojedini pjevači su predvodili kao psalmisti odgovarajuće misne pjesme. Kroz liturgijski i prigodni program vodio je dr. Petar-Zdravko Blajić.

Prve točke kulturnog programa izveli su domaćini. Najprije je župski zbor otpjevao *O sveta gozbo* A. Canjuge i *O zavrano rane Kristove*. A Klobučara pod ravnanjem s. Agnete Juka, za harmonijem s. Nediljka Milanović, a potom je župnik, o. Vice Blekić pročitao *Plač i pjev* — izbor natpisa sa groblja Lovrinac u Splitu koji je on priredio. Gosti iz Vranjica, muški zbor pod ravnanjem dr. Mirka Mikelića, otpjevali su četveroglasni *Hvalite Gospoda*, nepoznata autora, Condottijev troglasni *Smiluj mi se, Bože* s pratnjom na harmoniju s. Arsenije Vidović i iz repertoara njihova liturgijskog pučkog pjevanja *Ispovidajte se* (psalam s pripjevom koji je na poticaj animatora prihvatila prisutna zajednica vjernika). Primadona splitske opere gđa Cynthia Hansell-Bakić otpjevala je *Pri Kamenih vratih* Stanka Šimunića i *Ave Maria* Bernardina Sokola uz pratnju violine (Fani Šesnić) i harmonija (s. A. Juka), čime je na tom spomenu obilježena i 100. obljetnica rođenja našeg poznatog skladatelja Bernardina Sokola. Zadnje tri točke programa izveo je gore spomenuti mješoviti zbor: *Hvali duše moja Gospoda* K. Odaka, *Hvalite Gospoda* I. Zajca i *Sva si lijepa, o Marijo* K. Kolba.

I. Š.

PRAZNIK BAROKNOG ZVUKA

U vrijeme Božićnih blagdana, zagrebačka Katedrala je bila pretijesna da primi veliki broj Zagrepčana koji su došli da čuju koncert na kojem su nastupili zagrebački umjetnici GORAN KONČAR violina i LJERKA OČIĆ — TURKULIN orgulje. Koncert je 28. XII. 1987. organizirala Koncertna direkcija Zagreb, a na programu su bila djela baroknih majstora: G. F. Händela i J. S. Bacha,

U violinskom repertoaru Händelove *Sonate Op. 1*, br. 13 (D-dur), br. 6 (g-moll) i br. 15 (E-dur) zahtjevna su djela u kojima kroz sugestivni govor violinske dionice orguljska gotovo ravnopravno korespondira. Opsežna *Partita u d-mollu* BWV 1004 J. S. Bacha, koja sadrži kao zadnji stavak čuvenu chaconnu, svojom arhitektonikom postavlja pred izvođača vrhunsku zahtjevnu razinu, a predstavlja također i svojevrsan umjetnički izazov. Nadopisana orguljska dionica R. Schumann, sjajno uklopljena u solističku dionicu violine, uz zvukovno obogaćenje je i svojevrsan kuriozitet u izvodilačkoj praksi.

Umijeće Gorana Končara i Ljerke Očić — Turkulin zaiskrilo je svim ovim značajkama u lijepom i spontanom skladu, misaonoj koncentriranosti i zvukovnoj raskoši. Pozdravljeni burnim pljeskom golemog prisutnog auditorija, umjetnici su ovaj zvukovni praznik okrunili s *Ave Maria*, Bach-Gounoda i efektним stavcima iz opsežnih *Varijacija u D-duru* Marcela Duprèa.

Miloš LALOŠEVIĆ

PRAIZVEDBOM KANTATE BORISA
PAPANODPULA »CARMEN BOSCOVICHIANUM«
OBILJEŽENA JE SVEČANA ZAVRŠNICA
»BOŠKOVIĆEVE GODINE« 1787 — 1987.

Filozofsko-teološki institut družbe Isusove u Zagrebu priredio je uz 200. obljetnicu smrti Ruđera J. Boškovića 11. II. 1988. u Bazilici srca Isusova u Zagrebu svečanu završnicu »Boškovićeve godine«. Za ovu prigodu komponirao je naš veliki skladatelj Boris Papanodpulo kantatu *Carmen Boscovichianum* za soliste i orgulje na tekst dr. Vojmila Rabadana. Pod ravnanjem autora nastupili su solisti Darija Hreljanović - sopran, Cecilija Pleša - mezzosopran, Želimir Puškarić - tenor, Matiša Rajčić - bariton, Ante Mijač - bas, a za orguljama je bila Imakulata Malinka.

Valentin Pozaić DI. je osmišljenim referatom pozdravio nazočnost velikog broja štovatelja Ruđera J. Boškovića i ljubitelja glazbe. Djelatnost Ruđera J. Boškovića, dubrovačkog fizičara, matematičara, astro-

noma, filozofa i diplomate, koga povijest — posebno znanost ubraja među najsmionije umove koji su zadivilili Evropu XVIII. stoljeća, a kasnije i cijeli svijet, inspirira i danas, kako znanstvenike, tako i umjetnike. Tako smo ovom prigodom čuli krasnoslov pjesama iz poetske zbirke pjesnikinje Vladimire Paleček, koja je nastala u spomen R. Boškoviću, u izvedbi autorice i Ankice Dobrić, glumice Dramskog kazališta Gavella, koji je prethodio praizvedbi Kantate B. Papanodpula.

U svom bogatom stvaralačkom opusu, kompozitor i dirigent Boris Papanodpulo dotakao se svih glazbenih vrsta, od malih formi do simfonije, oratorija i opere. Među njima kantate zauzimaju posebno mjesto u kompozitorovom opusu.

Tekst kantate *Carmen Boscovichianum* s podnaslovom »Spomen mali velikom nam Rudi« svojim lirskim sadržajem i osebnom dramatikom predstavlja snažnu reminiscenciju na R. Boškovića i njegov rodni Dubrovnik. Radnja se događa 1787. godine u jednoj goparskoj kući starog Dubrovnik gdje nekoliko prijatelja kuće Bošković vode razgovor o Ruđeru, o kome iz tuđine već dugo vremena nemaju vijesti, kao i o njegovoj bolesnoj sestri Anici koja je u Dubrovniku posljednja živa od svog roda. Prijatelji se sjećaju Ruđera. Oživljavaju mnoge uspomene, i tada od njega stigne posljednje pismo voljenoj sestri, a i vijest da je Ruđer preminuo.

U slutnji score smrti Ruđer se u pismu oprašta od Anice, osvrće se na svoj život i rad te ističe svoju reminiscenciju na rodni Dubrovnik u kome je proveo djetinjstvo. Sestri poručuje: »Čuvaj grad, sve naše žive i mrtve, i sve, što mi smo stekli uz borbe i uz žrtve.« Svoje pismo završava apoteozom:

»Uradih što sam mogo za Boga, ljudsko znanje, pomagat htijah našeg doma stanje, Sad idem, oko mene sve magleno je, tuđe, tek Dubrovnik i ti sunce ste bratu Rude ...«

Saslušavši pismo, okupljeni prijatelji odaju počast svom velikom sugrađaninu i svjetskom znanstveniku.

Veliki majstor kompozicijske tehnike Boris Papanodpulo je njemu svojstvenom glazbenom invencijom dao sugestivni glazbeni sadržaj objedinivši sve značajke teksta u jednostavačnu formu Kantate. Lica: Cvijeta (sopran), Lukrecija (alt), Miho (tenor), Lukša (bariton) i Baro (bas) korespondiraju među sobom kroz polifonu i homofonu invenciju originalne glazbene palete u kojoj je jasno sprovedena psihologija svakog lika. Orguljaška dionica svojom zahtjevnosti kako solističkoj, tako i u pratećoj ulozi solista kroz sugestivan glazbeni govor dočarava atmosferu radnje u kontinuiranom tijeku značajki koncertantnog manira. Ljepota ove glazbe, koja u tonalnom tretmanu ima i značajke suvremenog glazbenog izraza, inspirira i plijeni spontanim emocijama slušatelje da bi im nakon izvedbe još dugo odzvanjali odbljesci glazbene poruke ovog vrijednog djela.

Pljesak velikog mnoštva slušatelja svjedočanstvo je neprolazne ljepote i vrijednosti ovoga djela — priznanje maestru Papanodpulu i izvođačima sa željama da Kantatu što skorije čujemo na koncertnom podiju.

Miloš LALOŠEVIĆ

CPMS U AKADEMSKOJ GODINI 1986/87.

Sezonu 1986/87. Collegium je započeo nastupom u »Ranjenom Isusu«, popularnoj zagrebačkoj kapeli na Trgu Republike koja je slavila 50. obljetnicu postojanja. Uz odgovarajuće tekstove i komentar zbor, solisti i nekoliko instrumentalnih solista izvodili su motete Palestine (*O cruz ave*), Gallusa (*Ecce quomodo*), Lassa (*Adoramus te*), Viadane (*Velum templi*), Mozarta (*Ave verum*), Zianiija (*Alma Redemptoris Mater*), Lučkačija (*Nos autem, Domine, Puer meus, In lectulo meo*) i Jelića (*Probasti Domine*). Bili su tu i Bachovi korali i Haydnova *Salve Regina* i Händelov *Aleluja* iz *Mesije*